

ROMANIČKA PROPOVJEDAONICA U TROGIRSKOJ KATEDRALI

I. PROPADALO, *Rana zelenog anđela*

BAROKNA PROPOVJEDAONICA U ŽUPNOJ CRKVI U ČUČERJU

Varljak koji će dati jak pečat izložbama Salona (od 1919). Značajna je i nazočnost Z. Šulentića i M. Tartaglie, s nizom pionirskih radova drugoga vala lik. modernizma u Hrvatskoj. Nakon 1921. gostuju na izložbama i srp. slikari P. Dobrović, J. Bijelić, S. Šumanović i dr.

Unatoč činjenici da P. s. nema jedinstvenu idejnu i estetsku osnovu, te da se unutar njega može uočiti nekoliko faza, najsnažnije ga je obilježio ekspresionizam koji vrhunac dostiže oko 1921. To okvirno opredjeljenje sadrži u sebi više raznovrsnih elemenata, od kojih je osobito naglašen cézannizam i naslijeđe tzv. Münchenskoga kruga (J. Račić, M. Kraljević).

U djelima autora koji izlažu na Proljetnom salonu snažan je trag ostavila i konstruktivističko-neoklasicistička struja sred. 20-ih godina koja se odlikuje pojednostavnjenom kompozicijom, isticanjem volumena i podređenom ulogom boje. U opusima nekih umjetnika, napose M. Trepšea i V. Gecana, zastupana je u znatnoj mjeri grafika.

Skulptura Proljetnoga salona nastala je u sjeni I. Meštrovića. Uz H. Juhna i J. Turkalja, najčešće izlaže pripadnik starije generacije I. Kerdić, a od 1922. i F. Kršinić.

LIT.: Hrvatski Proljetni salon (katalog), Zagreb 1916. — A. B. Šimić, Proljetni salon — Grafika — Plastika, Vijavica, 1917, 1. — M. Krlježa, VI. izložba Hrvatskog proljetnog salona, Plamen, 1919, 12. — J. Gorenčević, VIII. Proljetni salon (katalog), Osijek 1920. — B. Gagro, Slikarstvo Proljetnog salona 1916—1928, ŽU, 1966, 2. — M. B. Protić, Treća decenija — konstruktivno slikarstvo (katalog), Beograd 1967, str. 23—24 i 27—29. — Počeci jugoslavenskog modernog slikarstva (katalog), Beograd 1972. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, I, Zagreb 1987. B. Go.

PROMAJNA, selo u Makarskom primorju. Na lok. Gradina nađeno je nekoliko rim. grobova s priložima, a u selu grob sa zlatnim nakitom iz V—VI. st.

LIT.: F. Bulić, Starinski nalazi u Promajni, odlomku Baške Vode kod Makarske, VjAHD, 1926—27. — J. Medini, Makarsko primorje u antici, Makarski zbornik, I, 1970, str. 24.

PROPADALO, Ivica, slikar (Livno, 13. III. 1950). U slikarstvu samouk; izlaže od 1976. Slika kompozicije maštovite prostorne stilizacije, nadreal-